

FREDRIKSTAD KOMMUNE

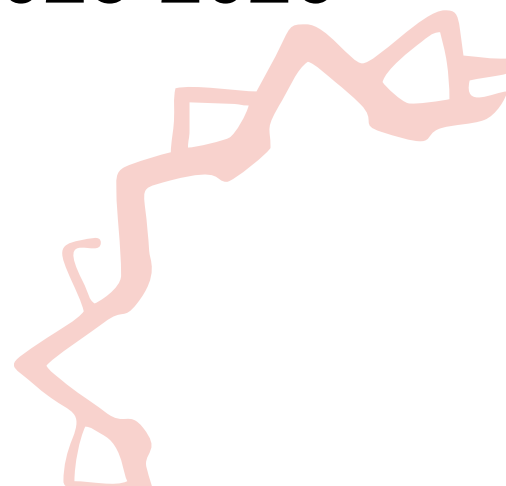

Årsplan barnehageåret 2025-2026

Kiæråsen barnehage

Vedtatt av
Samarbeidsutvalget
Kiæråsen barnehage

Dato
[15.10.25]

Lykke til med årsplanarbeidet!

Forord

Å bidra til at alle barn får en god start i livet er den viktigste investeringen vi kan gjøre som samfunn. Barnehagen er det første og frivillige steget i et helhetlig utdanningsløp og legger grunnlaget for videre utvikling, læring, dannings og demokratisk deltakelse. God kvalitet i barnehagen er en forutsetning for at barn skal få en god start og gode muligheter videre i livet.

Fredrikstad kommune har felles mal for årsplan i de kommunale barnehagene. Hver barnehage utarbeider sin årsplan ut fra de fastsatte rammene. Disse rammene er i tråd med kravene som er beskrevet i barnehageloven med forskrifter. Årsplanen er et pedagogisk arbeidsredskap for ansatte i barnehagen og en dokumentasjon på barnehagens pedagogiske arbeid. Den bygger på FNs barnekonvensjon, Lov om barnehage, Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver samt den politisk vedtatte Plan for kvalitet i barnehagen. Planen følger opp Kommunedelplan for oppvekst 2021–2032, heretter kalt oppvekstplanen, som angir retningen for Fredrikstad kommunes oppvekstpolitikk i perioden fram mot 2032. Planhierarkiet er synliggjort i modellen. Fredrikstad kommune virksomheter har en felles visjon «Sammen løfter vi Fredrikstad», hvor verdiene inkluderende, ansvarlig og modig står sentralt og skal være gjeldende i arbeidet vårt.

Årsplanen er veiledende for ansatte i barnehagen og skal legges til grunn for barnehagens pedagogiske arbeid. Innholdet skal være gjenkjennbart i barnehagens praksis og gjenspeile de verdier og holdninger som alle ansatte skal bære med seg i møte med barn og foreldre. Barnehagen er en del av «laget rundt barnet», og et tett og godt samarbeid med foreldre er viktig for kvaliteten og for å skape helhet og sammenheng i barns hverdag.

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Lykke til med det gode samspillet med de yngste barna våre, enten du er ansatt eller forelder. Barnehagealderen er grunnmuren til livet.

Ønsker dere alle et godt barnehageår!

Gøril Pedersen Bjerknes
Etatsjef barnehageetaten

Innhold

1	Informasjon om barnehagen	2
2	Kvalitet i vår barnehage.....	3
2.1	Pedagogisk grunnsyn.....	4
2.2	Pedagogisk arbeid	4
2.3	Barnehages arbeid med satsningsområdene	5
3	Barnehagens formål og innhold	7
3.1	Omsorg.....	7
3.2	Lek, læring og danning.....	7
3.3	Medvirkning	7
3.4	Barnehagens leke- og læringsmiljø	8
3.5	Alle skal ha det trygt og godt.....	12
4	Barnehagens arbeidsmåter	13
4.1	Planlegging, dokumentasjon og vurdering	13
4.2	Fagområder.....	14
4.3	Digital praksis i barnehagen.....	14
4.4	Progresjon i barnehagen.....	15
5	Overganger	17
5.1	Overgang hjem-barnehage	17
5.1.2	Oppstart i barnehagen	17
5.2	Overganger innad i barnehagen	17
5.3	Overgang til skole og SFO.....	18
6	Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning	19
7	Bærekraft, mat og helse = livsmestring.....	22
	Kildehenvisning	24

1 Informasjon om barnehagen

Velkommen til Kiæråsen barnehage

Kiæråsen barnehage har i dag 5 avdelinger fordelt slik:

2 avdelinger med barn i alderen 1-3 år

2 avdelinger med barn i alderen 3-6 år.

Åpen barnehage Treffpunktet.

Barnehagen har plass til 62 barn

Barnehagen ligger nær sentrum, med kort vei til Gamlebyen og biblioteket. Bingedammen og Kiæråsenfjellet er våre turområder.

Barnehagen har et stort mangfold med barn og ansatte fra ulike kulturer.

Satsningsområder: Barnehagen har fokus på lek, gode relasjoner og et godt psykososialt barnehagemiljø.

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles og oppleves i alle deler av barnehagen.

Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs barnekonvensjon av 20. november 1989 om barns rettigheter.

Barnehagens verdiord:

Felleskap, Tilhørighet, Trygghet, Deltagelse, Mestring, Humor og Glæde.

Dette er ord vi i barnehagen skal ha fokus på og leve etter. Vårt mål er at dette er ord som skal vises i vår praksis og som alle barn, foreldre og ansatte skal kunne se, kjenne igjen og føle når de er her.

Barnehagens slagord er «Rom for alle – blikk for den enkelte».

Det å fremme humor og glede i hverdagen er viktig, og leken er hovedarenaen for dette. Dette barnehageåret skal vi jobbe med lekemiljøene i barnehagen og vi har fokus på å bli gode autoritative voksne. Åpen barnehage Treffpunktet er lokalisert i barnehagen vår. Åpen barnehage er godkjent for 20 barn og har 2 ansatte. Åpen barnehage er åpen 5 dager i uken fra kl. 9-14.

Åpen barnehage er for barn i alderen 0-6 år, som kommer med en voksen. Barna kan leke, være med på tilrettelagte aktiviteter, turer, sang- og eventyrsamling og måltider. Barnehagen er et sosialt treffsted for barn og voksne. Åpen barnehage skal avvikles innen utgangen av desember 2025.

Virksomheten er en praksisbarnehage, som veileder studenter i praksis fra HIØ. Vi er også en læringsarena for elever på videregående og har lærlinger som tar barne- og ungdomsarbeiderfaget. Vi tar også imot språkpraksisplasser, når vi har mulighet til det.

Mer informasjon om barnehagen finner dere på [Kiæråsen barnehage - Fredrikstad kommune](#) og [barnehagens vedtekter](#).

2 Kvalitet i vår barnehage

2.1 Pedagogisk grunnsyn

Pedagogisk grunnsyn omfatter ideene, oppfatningene, verdier, holdninger, menneskesyn og kunnskaper som ligger til grunn for våre pedagogiske valg og handlinger. Vårt pedagogiske grunnsyn er ikke uforanderlig, men endres i takt med ny forskning og kunnskap om barn og deres utvikling.

Hvordan vi i barnehagen tenker om og jobber med omsorg, lek, læring og danning henger tett sammen med vårt pedagogiske grunnsyn. Det er ikke rom for tilfeldig eller privat praksis, men våre avgjørelser og prioriteringer skal forankres og begrunnes ut fra et faglig ståsted hvor vi opptre som profesjonelle lagarbeider – som en del av «laget rundt barnet». I det profesjonelle lagarbeidet anerkjennes det at de beste løsningene finnes i fellesskap med barn og foreldre, og på tvers av virksomheter, etater og profesjonsgrenser.

Plan for kvalitet, som er en operasjonalisering av oppvekstplanen beskriver det menneskesynet som er gjeldende for oss som jobber med barn i Fredrikstad kommune:

«Innenfor barnehage, skole og barne- og familietjenester ligger det til grunn at alle mennesker er like mye verdt, uavhengig av hva som ellers skiller oss. Dette beskriver et menneskesyn som er preget av respekt, menneskeverd og fokus på ressurser, muligheter og utvikling.»

«Det er også en del av vårt grunnleggende menneskesyn at barn lærer og utvikler seg i samspill med andre. Det er derfor en viktig del av en god oppvekst at alle barn er en del av et inkluderende barnehage- og skolemiljø.»

Vi som jobber i barnehage skal kontinuerlig reflektere over egen rolle i møte med barn og deres familie, og minne hverandre på at det er vi som er ansvarlig i disse møtene. I Fredrikstad kommune er teorien om den autoritative voksenrollen valgt som felles faglig rammeverk. Vi skal øve på den autoritative rollen i alle våre møter – med barna, familiene og med hverandre. Det er et mål at det skal jobbes for et autoritativt klima i virksomheten. Det handler om å oppnå god relasjonskvalitet på alle nivåer i barnehagen, samtidig som det kommuniseres og utøves tydelige og rettferdige normer og grenser i det daglige samspillet.

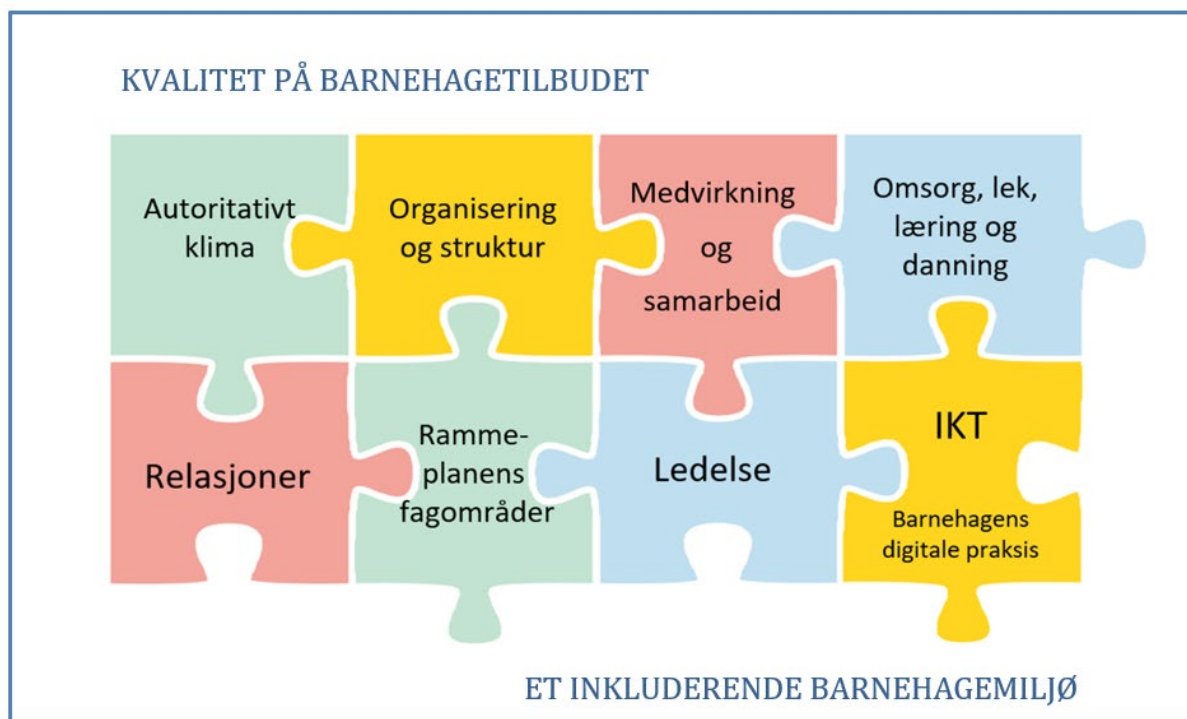
2.2 Pedagogisk arbeid

Pedagogisk arbeid i barnehagen bygger på vårt pedagogiske grunnsyn. Det henger sammen med valg som gjøres med bakgrunn i rammeplanen og nasjonale føringer, samtidig som det er tilpasset vår barnehages egenart. For å oppnå god kvalitet i vår tjeneste og i oppveksttjenestene generelt må vi jobbe for et felles verdigrunnlag og en felles forståelse av hva vi skal oppnå, både innenfor egen virksomhet og i møte med andre tjenester vi samarbeider med. Dette jobber vi med gjennom [Plan for kvalitet](#), sammen med de andre virksomhetene i oppvekstseksjonen.

Vårt syn på barn som kompetente og aktive utforskere i egne læringsprosesser preger arbeidet og innholdet i vår barnehagehverdag. Sammen med alle valg og mikroavgjørelser som gjøres av den enkelte medarbeider i vår barnehage, utgjør det til sammen kvaliteten på tilbudet barna får i vår barnehage. Lek, barnas interesser og engasjement er viktig grunnlag for det pedagogiske arbeidet. Barnehagen jobber tverrfaglig og fagområdene skal bidra til barna lek, læring og trivsel, samt bidra til allsidig utvikling og helse. Fagområdene flettes inn i hverandre gjennom aktiviteter, lek og turer- og må sees i sammenheng. Arbeid med relasjoner, språk, lek, læring og de ulike fagområdene i rammeplanen, vil være representert samtidig i prosjekt og i hverdagsaktivitetene hos oss.

Rammeplanen sier at det allmennpedagogiske tilbudet skal tilpasses barnas behov og forutsetninger. Dermed skal barnehagens strukturer og organisering tilpasses barna og barnegruppen som til enhver tid går i barnehagen.

Alt dette, og mye mer, utgjør deler av en helhet som sammen danner kvaliteten på tilbudet det enkelte barnet får i vår barnehage. Som et puslespill, hvor vi må jobbe for å finne hver enkelt brikke til å henge sammen:

Figur 1 - Et sammensatt og helhetlig barnehagetilbud

2.3 Barnehages arbeid med satsningsområdene

- Videreføre arbeidet med Plan for kvalitet. For virksomheten innebærer det følgende:
- Fortsette arbeidet med IKT i virksomheten.
- Fortsette å ha fokus på barnehagemiljø og krenkelser. Mål for året er at alle ansatte skal ha god kjennskap til virksomhetens egen plan og kommunens rutiner og øke egen trygghet for slike saker.
- Bygge kompetanse rundt det å være en autoritativ voksen. Gjennom virksomhetsleders deltakelse på seksjonens ledermøter, videreformidles dette i egen virksomhet, og tilpasses, slik at det vi jobber med i virksomheten henger sammen med det vi jobber med på seksjonsnivå.
- Foreldrekompasset er integrert i virksomheten og vi gjennomfører Foreldrekompasset 1-2 ganger i året. Alle barnehagelærerne har vært på kurs og vi ønsker at hele personalet skal bli godt kjent med dette programmet ved bruk av plantid og personalmøter.
- Barnehagen jobber med språk hver dag. Vi har språkpedagog og ekstra barnehagelærere (prosjektstillinger), som jobber med barn enkeltvis og små grupper. Barnehagen bruker ASK som språkstøtte i hverdagen

3 Barnehagens formål og innhold

3.1 Omsorg

Barnehagen skal gi god omsorg som preger alle situasjoner i barnas hverdag. Den skal komme til uttrykk når barna leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. God omsorg handler om å oppleve et miljø preget av aksept og anerkjennelse. Trygge og stabile rammer øker muligheten for gode mestringsopplevelser, utvikling og læring.

I samspill med andre lærer barna å vise omsorg for personer rundt seg og de er i en konstant læringsprosess. Omsorg i barnehagen handler både om barn – barn-relasjoner og voksen – barn-relasjoner. Ved at barn får mulighet til å ta imot og gi omsorg, dannes grunnlaget for utvikling av empati, respekt og toleranse. Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet handler om hvordan vi gir omsorg.

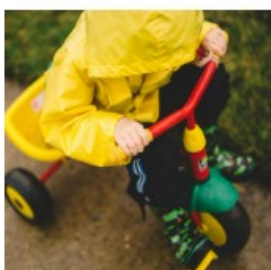
3.2 Lek, læring og danning

Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Lek er en kilde til humor og glede, og gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg og erfare at egen opplevelsesverden gjelder.

Barnehagens arbeid med lek, læring og danning vil bli synliggjort og utdypet videre gjennom årsplanen, spesielt i kapittel 3.4 Barnehagens leke og læringsmiljø.

3.3 Medvirkning

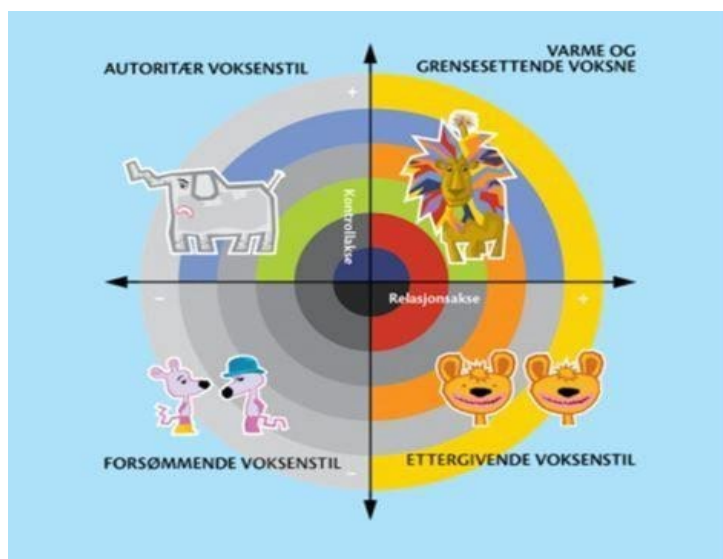
For at det allmennpedagogiske tilbudet skal kunne tilpasses barnas behov og forutsetninger er det avgjørende at vi jobber med barns medvirkning. Barns medvirkning er forankret i FNs barnekonvensjon og lovverket. Deres synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med alder og modenhet. Å ta dette på alvor er en forutsetning for at barnehagehverdagen skal oppleves meningsfull for barn, at de får leke, lære, oppleve mestring og utvikle seg.

3.4 Barnehagens leke- og læringsmiljø

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Leke- og læringsmiljø er summen av de relasjonelle, kulturelle og fysiske forholdene i barnehagen, samt språkmiljøet. Vi har voksne som er bevisst sin rolle og forbildefunksjon for blant annet hvordan man lytter, gir konstruktiv respons, bruker kroppsspråk, talespråk og tekst i samspill med barn.

Det er alltid den voksne som har ansvaret for å skape og opprettholde et trygt leke- og læringsmiljø, samt bygge gode relasjoner i barnehagen.

Figur 2 - Modeller illustrerer ulike voksenstiler.

Den autoritative voksenstilen innebærer en dynamisk kombinasjon av varm relasjonsbygging til barnet, og utøving av tydelig og grensesettende rammer. Dette vil kunne bidra som en beskyttelsesfaktor i barnas liv.

Foreldre har en viktig rolle og kan forebygge krenkelser og mobbing ved å være varm og grensesettende overfor sitt barn. For å oppnå et trygt og inkluderende barnehagemiljø er det viktig med et godt samarbeid mellom barnehage og hjem. Foreldre er opptatt av eget barns trivsel og trygghet, men det har i tillegg stor betydning at de også bryr seg om de andre barna.

I tillegg til autoritative voksne, har tilretteleggingen av det fysiske lekemiljø og dermed også tilrettelegging av leken, stor betydning for å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø i barnehagen. Miljøet må stadig være i bevegelse og endres i takt med barnas fysiske behov, interesser og leketemaer. Miljøet skal også stimulere og legge til rette for ulike former for kommunikasjon, problemløsning og språkutvikling. Å skape spennende møteplasser som stimulerer barns spontane samværsformer, bidrar til at barna bygger relasjoner, får felles lekereferanser og felles forståelse for lekens innhold. Dette er av stor betydning for å etablere vennskap med andre barn og opplevelsen av å være inkludert i fellesskapet.

Vårt mål for barnehagens leke- og læringsmiljø er:

Vi er en inkluderende barnehage hvor alle barn opplever trygghet og mestring i sitt leke- og læringsmiljø

Dette målet skal ses i tett sammenheng med nasjonale sektormål, som også er målene i Plan for kvalitet i barnehagen:

- **Et inkluderende barnehagefellesskap med likeverdig kvalitet**
- **Kompetanseheving for ansatte**

Psykososialt miljø

I vår barnehage opplever alle et trygt lek- og læringsmiljø og å være en del av et inkluderende fellesskap

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage har vi et inkluderende fellesskap med rom for ulikheter, vi jobber forebyggende med fokus på vennskap, individ og gruppe	▫ Vi er pålogget og til stedet ▫ Vi møter barna på sine egne følelser ▫ Vi deler i grupper ▫ Vi gjennomfører fellessamlinger en gang i måneden ▫ Vi markerer verdensdagen for psykisk helse ▫ Vi snakker med barna om det å være individ og gruppe ▫ Vi møter barns behov ▫ Vi markerer høytider, som jul, påske, Eid, Nauros, Ramadan, nyttårsfeiring for ulike land og 17. mai ▫ Vi har julegranter med sang og gang rundt treet, Lucia og påskefrokost ▫ Vi markerer FN-dagen og Samenes nasjonaldag ▫ Vi snakker om det å være forskjellig ▫ Vi benytter Ask som en felles støtte til språkutviklingen
I vår barnehage har alle ansatte kunnskap om loven og plikter knyttet til et trygt og godt barnehagemiljø	▫ Vi oppdaterer oss på lovverket og de plikter vi har på plandagene i august og januar hvert år ▫ Gjennom observasjon og ved å lytte til foreldrene oppdager vi barn som viser tegn til mistrivsel ▫ Vi har god kjennskap til aktivitetsplaner og tiltak ▫ Vi jobber hver dag for at barna skal oppleve gode, varme og tilgjengelige voksne

I vår barnehage har vi et autoritativt klima i møte med barn, familier og hverandre	▫ Vi er tydelige, varme og støttende ▫ Vi hilser på hverandre med navn hver dag ▫ Vi er lojale mot det som blir bestemt ▫ Vi har respekt for hverandre og anerkjenner hverandres kompetanse
I vår barnehage samarbeider vi med foreldrene om et trygt og godt barnehagemiljø. Dette samarbeidet er avgjørende for å nå målet om et trygt og inkluderende barnehagemiljø. Hvordan det gjøres i vår barnehage står beskrevet i kapittel 6. Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning	

Fysisk miljø

I vår barnehage legger vi til rette for et inkluderende og stimulerende fysisk lekemiljø - både inne i barnehagen, på barnehagens uteområde og i nærmiljøet.

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage har vi et inkluderende, fysisk stimulerende og fleksibelt lekemiljø inne i barnehagen med materialvalg og utstyr som inspirerer, er tilgjengelige og som inviterer til lek og samhandling.	▫ Vi endrer i takt med det barna er interessert i, ift tema ▫ Vi har engasjerte og kompetente ansatte ▫ Vi tilrettelegger for gode lekemiljøer ▫ Vi tilpasser lekemiljøet for alle barn, også de med funksjonsnedsettelse ▫ Vi legger ut spor for å se hva barna responderer på og jobber videre derfra ▫ Vi introduserer barna for nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til deres nysgjerrighet og lærelyst.
I vår barnehage har vi et inkluderende, spennende og fleksibelt lekemiljø ute i barnehagen, som stimulerer barnas allsidige bevegelseserfaringer, lek og samhandling.	▫ Vi har vårt eget område med vekstkasser og bærbusker. ▫ Vi benytter lekeplassene rundt oss i nærmiljøet ▫ Benytter de mulighetene vi har på utelekeplassen, som sykling, balanse, ballek, klatring mv. ▫ Daglig sjekk av alle lekeapparatene ▫ Årlig tilsyn av alle utelekeapparater ▫ Vi gjennomfører idrettsdag på våren og vinterleker på vinteren.
I vår barnehage møter barna variert og utfordrende terreng tilpasset alder og modenhet – på barnehagens uteområde og i nærmiljøet	▫ Vi har busker som barna kan gjemme seg i og utforske ▫ Vi har flere høydenivåer som barna kan utforske, f.eks. hoppe eller balansere

	▫ Vi har dekk som inviterer til vannlek, klatring, balansering og undring over småkryp
--	--

Språkmiljø

I vår barnehage skal språkarbeidet være lystbetont, preget av lek og gi rom for utforskning og undring

XX

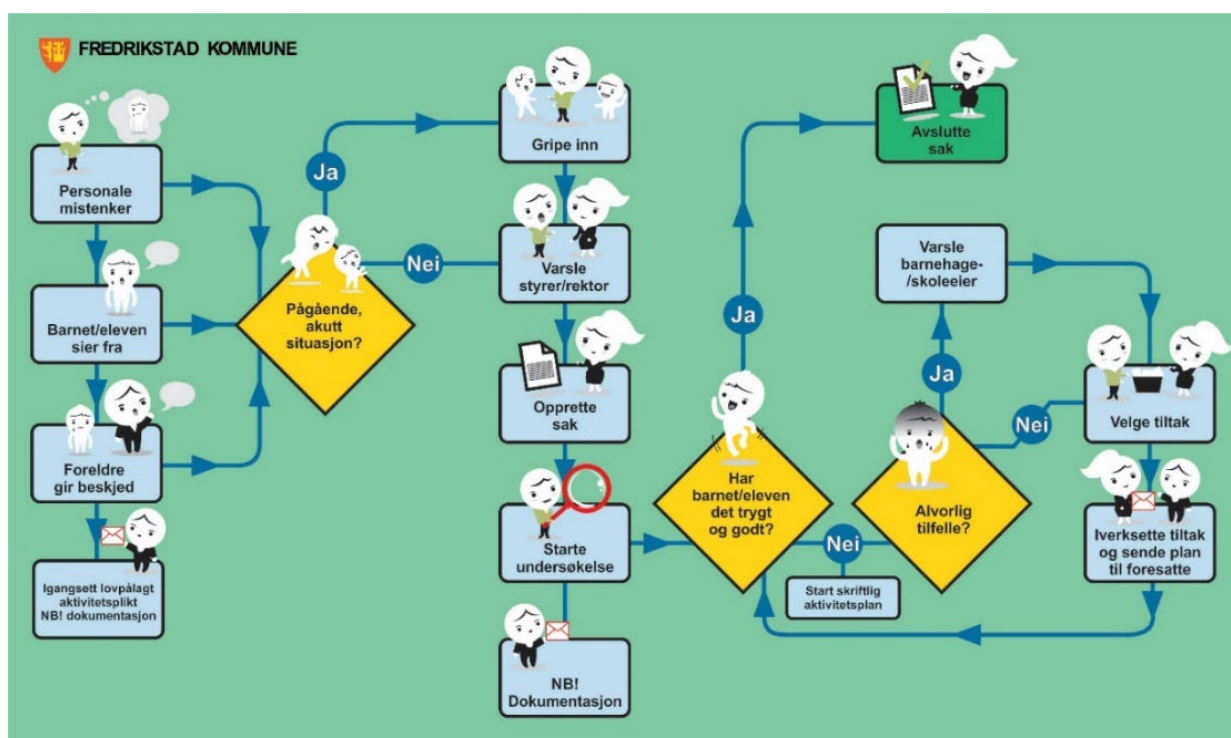
Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage skaper vi et inkluderende og inspirerende språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke, språk og kommunisere med hverandre	▫ Vi gjennomfører samlingsstunder ▫ Vi benytter Ask (alternativ supplerende kommunikasjon) i hele barnehagen ▫ Vi bruker digitalt verktøy til språklek, og høytlesning ▫ Vi har faste språkgrupper med språkpedagog ▫ Vi bruker Polylino ▫ Vi har små grupper, temasamlinger ▫ Kunstprosjekter ▫ Vi er bevisst på språket ved å benevne gjenstander og handlinger ▫ Vi leser bøker
I vår barnehage får barnet uttrykke tanker, følelser, ønsker, erfaringer, løse konflikter og skape positive relasjoner gjennom språk	▫ Vi er gode rollemodeller, hvor vi er bevisst vårt språk og våre handlinger ▫ Lære barna empati og omsorg for hverandre ▫ Vi anerkjenner barnas følelser ▫ Samlingsstunder
I vår barnehage er vi gode språkmodeller og vi videreutvikler barnas begrepsforståelse ved å bruke et variert ordforråd	▫ Vi benevner alle begrepene ▫ Vi spiller brettspill ▫ Vi benytter Ask ▫ Vi benytter lek ▫ Vi benytter Polylino
I vår barnehage bruker vi varierte formidlingsformer og tilbyr et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer	▫ Høytlesning ▫ smartskjerm ▫ Dukketeater ▫ Musikkstunder ▫ Fellessamlinger ▫ Bokstart ▫ Polylino ▫ Ask - bilder

3.5 Alle skal ha det trygt og godt

Hvordan vår barnehage jobber forebyggende slik at alle barn opplever et inkluderende, trygt og godt leke- og læringsmiljø, i tråd med barnehageloven § 41, er beskrevet ovenfor.

Dersom det skulle vise seg at et barn ikke skulle ha det trygt og godt psykososialt miljø, har barnehagen en aktivitetsplikt i tråd med barnehageloven §§ 42-43. Aktivitetsplikten består av fem delplikter og er visualisert i skjemaet nedenfor:

- Følge med
- Gripe inn
- Melde fra
- Undersøke
- Sette inn tiltak

Figur 3 - Flytskjema barnehagen aktivitetsplikt

Flytskjemaet viser hvordan barnehagen jobber hvis de får kjennskap til at ett eller flere barn ikke har et inkluderende og trygt leke- og læringsmiljø. Barnehagen har tilhørende skjemaer som skal benyttes når aktivitetsplikten igangsettes og hvis det skal lages en aktivitetsplan.

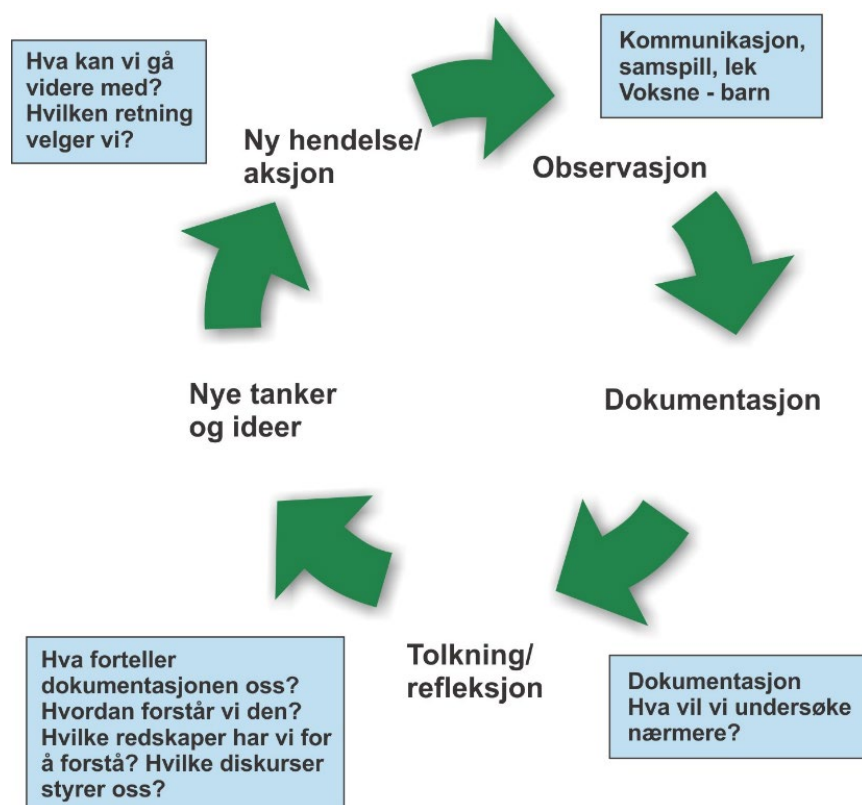
4 Barnehagens arbeidsmåter

4.1 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Vi arbeider kontinuerlig med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. (Rammeplanen, 2017)

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. **Pedagogisk dokumentasjon** er en arbeidsmåte som bidrar til å sikre vurderingsarbeidet – i tråd med barnehageloven og rammeplan. Pedagogisk dokumentasjon inneholder følgende faste elementer som observasjon, dokumentasjon, deling, refleksjon, tolkning og valg. Hensikten med pedagogisk dokumentasjon er å utfordre og videreutvikle personalets syn på barn, på læring og på kunnskap, ikke å vurdere og dokumentere ferdigheter og kunnskaper, trivsel og erfaringer hos enkeltbarnet.

Figur 4 - Modellen viser bruken av dokumentasjon som pedagogisk arbeidsmåte

Dokumentasjon kan bidra til:

Barn

- Hjelp barna å huske tilbake til, og sette ord på aktiviteten/hendelsen – gi ny inspirasjon til leken
- Et verktøy for at barna skal ta del i videre planlegging og vurdering
- Barna får en opplevelse av at det de gjør er viktig – de blir sett og hørt. Bidrar til å fremme et positivt selvbilde
- Synliggjør at andre barn handler og har andre løsningsforslag enn dem selv

Personalet:

- Refleksjon og bevisstgjøring av egen praksis
- Lære mer om og reflektere rundt barns lærings-prosesser, tanker, meninger og relasjoner – utvikle vår evne til å SE
- Synliggjøre hva barna er opptatt av i hverdagen og rundt prosjekt vi arbeider med.
- Fungere som et løpende vurderingsverktøy – grunnlag for videre planer
- Se progresjon hos barn og ansatte – ved å se tilbake på prosesser

Foreldre:

- Synliggjøre barna sin hverdag- lek, læring og opplevelser
- Vise barnehagens innhold og arbeidsmåter
- Verktøy for videre samtale/ mellom barn og foreldre
- Utgangspunkt i foreldresamtaler

4.2 Fagområder

Rammeplan for barnehager har syv fagområder som barnehagen skal være innom i løpet av et år. I arbeid med fagområdene vil ofte flere områder være representert samtidig i prosjekt og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. Periodevis vektlegges enkelte områder mer enn andre. Lek og barns rett til medvirkning påvirker innholdet i arbeidet med fagområdene. Fagområdene i barnehagen er stort sett de samme som barn senere møter i skolen.

I arbeid med de ulike fagområdene

- får barna ulike erfaringer og opplevelser
- skapes det stemning og begeistring
- finner vi en riktig balanse mellom barne- og voksenstyrte aktiviteter

skal vi være lydhøre for barns tanker og kunnskapssøking voksne og barn som er nysgjerrige sammen, undrer oss og utvikler «vår kunnskap»

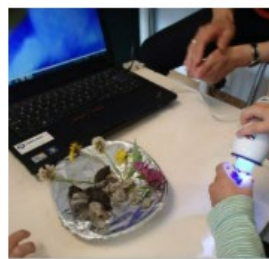

Figur 5 - Fagområdene illustrert i sammenheng med hverandre

4.3 Digital praksis i barnehagen

Digital praksis i barnehagen (IKT) supplerer barnehagens arbeidsmåter, støtte barnas utvikling og læring og tilbyr nye uttrykksformer. Vi jobber for å bygge profesjonsfaglig digital kompetanse (PFDK) i vår barnehage, som betyr at ansatte har fagkunnskap, pedagogisk kunnskap og teknisk kunnskap i bruk av digitale verktøy i barnehage. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Digitale verktøy brukes med fornuft og skal ikke dominere som arbeidsmåte.

Ansatte i barnehagen skal ha kompetanse til å legge til rette for inkluderende, trygge og gode digitale miljøer for alle barn i barnehagen slik at den digitale praksis bidrar til barnas lek, kreativitet og læring. Bruk av ulike digitale verktøy i pedagogisk arbeid skal støtte opp om barns læreprosesser, bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn, samt at barna får støtte til å utvikle en begynnende etisk forståelse og digital dømmekraft. Mer om barnehagens arbeid med IKT i egen plan og [IKT plan for kommunale barnehager](#).

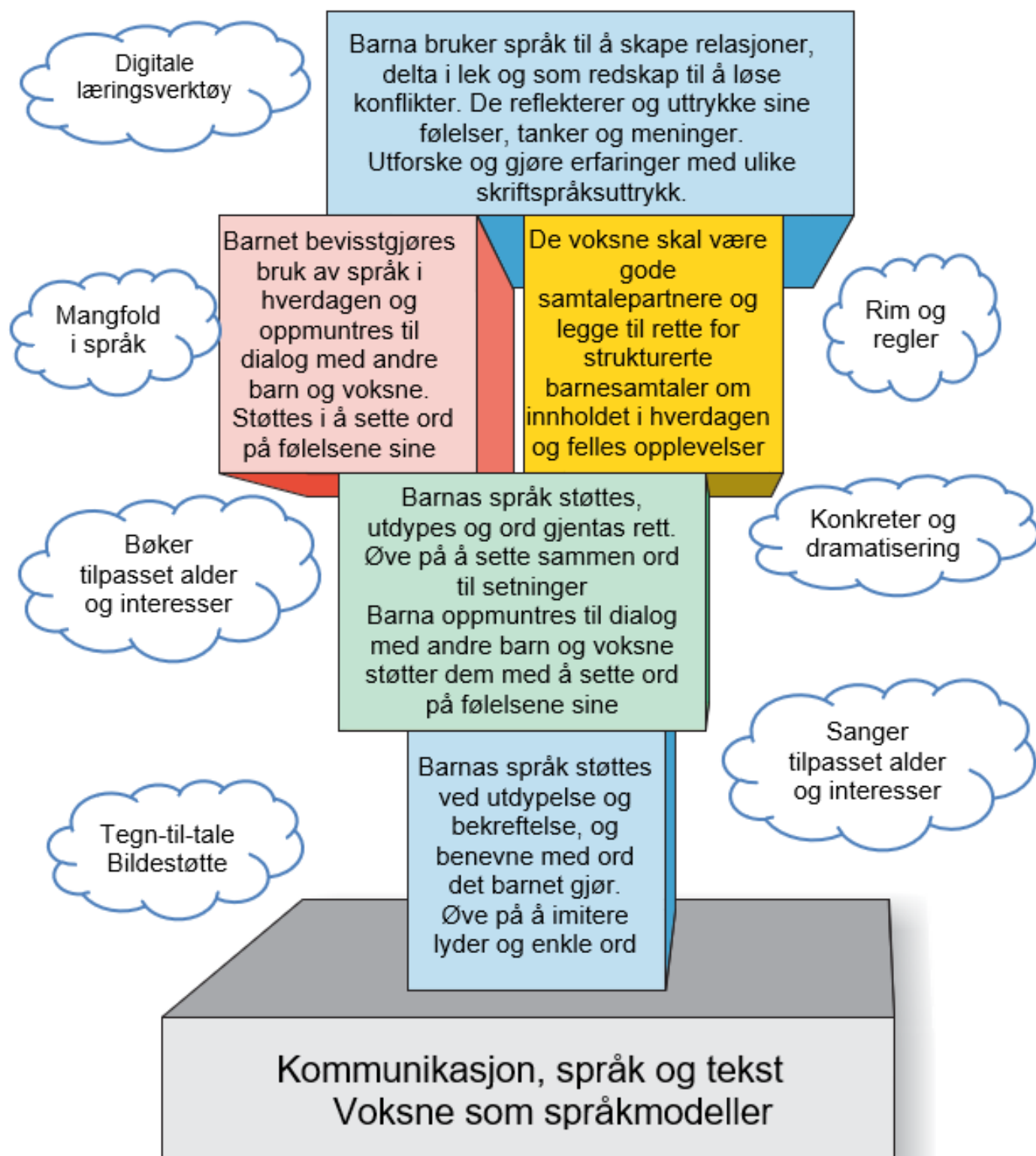

4.4 Progresjon i barnehagen

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Med bakgrunn i vårt syn på barn som kompetente og aktive utforskere i egne læringsprosesser, er vi opptatt av at progresjonen skal følge barnet og ikke alder. Det betyr at vi voksne må ha god kunnskap om det enkelte barn slik at vi kan gi hen utfordringer med utgangspunkt i deres nysgjerrighet, interesser og styrker. Vi tilrettelegger slik at barn har noe å strekke seg etter, støtter og stimulerer læringslysten, ser og bekrefter barna i mestringsøyeblikkene. Hvordan vi legger til rette for progresjon vil ha tett sammenheng med observasjoner og vurderinger vi gjør i hverdagen.

Gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, små og store grupper, leker, materialer og utforming av fysisk miljø, legger vi til rette for progresjon i barnehagen. Ved å være nærværende voksne i barnehagen, se barna og reflektere over vår praksis, skaper vi et miljø som vil fremme progresjon i lek, omsorg, danning og læring for både barn og voksne.

Eksempel på progresjon i barnehagen:

Figur 6 - En illustrasjon av progresjon i barnehagen, her med eksempel "Kommunikasjon, språk og tekst"

5 Overganger

Barnehagen er den første arenaen barna møter utenfor hjemmet og den er en del av det helhetlige utdanningsløpet. Hos oss dannes grunnlaget for videre læring. Samarbeid mellom hjem og barnehage ved oppstart og gjennom hele barnehagetiden, og etter hvert barnehage og skole er viktig for å skape en god overgang og sammenheng for videre utdanning.

5.1 Overgang hjem-barnehage

For de aller fleste barna er det en stor overgang å starte i barnehagen. Vi ønsker derfor å skape en sammenheng mellom hjemmet og barnehagen, og at overgangen skal være god for både barn og foreldre. Gjennom godt samarbeid med foreldrene kan vi bygge videre på tryggheten barnet har hjemmefra.

I overgangen fra hjem – til barnehage benytter vi oss av [Fredrikstadmodellen](#), som vektlegger betydningen av at omsorgspersonen er til stede og aktiv i lek, aktiviteter og hverdagssituasjoner med barna i oppstarten.

Lekegrupper før oppstart i barnehagen

Fra mai måned er nye barn og foreldrene velkomne på besøksdager en gang i uken for å bli kjent og leke med de andre barna og de voksne på avdelingen.

5.1.2 Oppstart i barnehagen

Barnet vil den første dagen blir møtt av sin kontaktperson første dagen - som sammen med foreldre skal sikre barnet en god start i barnehagen. Det legges opp til foreldreaktiv tilvenning. Foreldre inviteres til foreldremøte og førstegangssamtale før oppstart, eventuelt i løpet av de første dagene etter oppstart. Vi har oppstarts samtale i tilvenningsperioden.

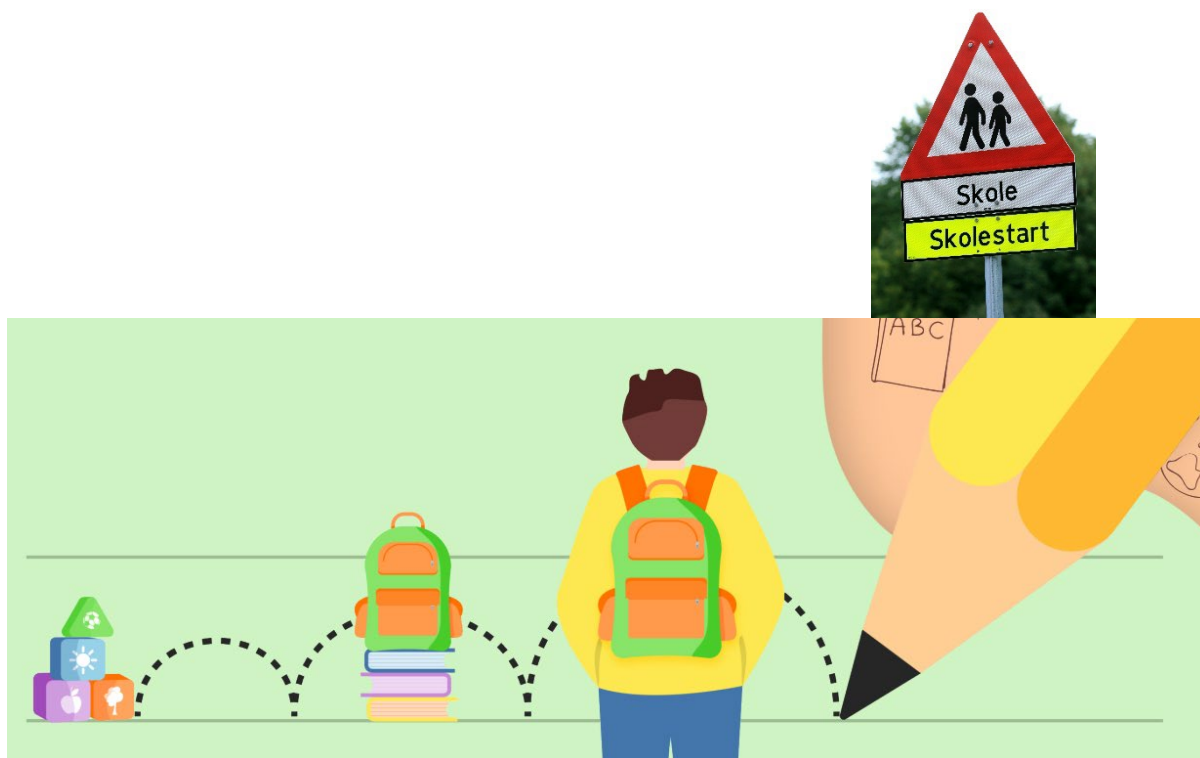
5.2 Overganger innad i barnehagen

Vi starter intern overgangsperiode mellom avdelinger fra mai måned. Da besøker barn og personale, ukentlig, den barnegruppen og avdelingen de skal starte på til høsten. Det gjennomføres overgangssamtaler mellom pedagogene på gammel og ny avdeling, og foreldre får tilbud om en samtale med ny pedagog før oppstart.

5.3 Overgang til skole og SFO

Det siste året i barnehagen jobbes det for at barna skal få en trygg og god overgang til skolen. Fredrikstad har en felles rutine som alle barnehagene og skolene følger i forbindelse med denne overgangen.

Noe av det viktigste arbeidet før skolestart er å kunne ta kontakt med andre på en positiv måte. Vi har fokus på lek, vennskap, samarbeid, konflikthåndtering og positiv sosial adferd. Hverdagslivets ferdigheter og selvstendighet, det å kle av og på seg selv, gå på toalettet og «å ta ansvar for seg selv» øves også på. På våren drar skolestarterne på tur og besøker skole/SFO med barnehagen og de inviteres på førskoledager sammen med foreldrene.

6 Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn gjennom daglig uformell kontakt og i avtalte mer formelle samtaler. På gruppenivå vil samarbeid og medvirkning skje gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Hvordan vår barnehage jobber for å legge til rette for dette viktige samarbeidet kan dere lese i tabellen nedenfor.

Foreldrene er en viktig ressurs for barnehagen - og barn trenger trygge, tydelige og støttende foreldre. Foreldrekompasset er et program som legger til rette for økt kunnskap for foreldre, gjennom kunnskapsdeling og refleksjon sammen med andre foreldre. Programmet følger foreldre fra barnets første møte på helsestasjonen, gjennom barnehage og skole ut 10. trinn. På ett eller flere foreldremøter i året vil Foreldrekompasset bli gjennomført i vår barnehage.

Trygge foreldre møter barnet med åpne armer. De tåler barnets ulike følelser og tenker over hvordan de selv oppleves av barnet.

Tydelige foreldre tar ledelsen og viser vei. De setter grenser på en omsorgsfull måte, og vet at avgjørelser kan være upopulære og gode på samme tid.

Støttende foreldre prøver å forstå barnets opplevelser og følelser, og gir både trøst og oppmuntring. De lar barna prøve selv og hjelper til når det trengs.

Alle ansatte møter foreldre som en ressurs, og bidrar aktivt til et godt samarbeid med hjemmet, samt støtter og styrker foreldre i foreldrerollen.

Slik vil vi ha det

I vår barnehage ser vi foreldre som ressurs gjennom å lytte, ha god kommunikasjon og gi anerkjennelse i hverdagen

I vår barnehagen utveksler ansatte og foreldreinformasjon om barnets utvikling, trivsel, erfaringer, læring og helse

I vår barnehage samarbeider vi med foreldrene for et godt og trygt barnehagemiljø

Slik gjør vi det i vår barnehage

- Vi viser gjensidig respekt gjennom å være lyttende og interessert
- Vi har tillit til at foreldre ønsker det beste for barnet sitt
- Foreldrene er våre støttespillere
- Vi har daglige samtaler med foreldrene ved levering og henting i garderoben
- Vi tilbyr foreldresamtaler to ganger i året, høst og vår, evt ved behov.
- Vi har foreldremøter to ganger i året, høst og vår
- Vi arrangerer mødrekvelder
- Gjennom daglige møter med foreldrene ved levering og henting, samtaler, møter og informasjonsutveksling jobber vi for å få til et godt og nært samarbeid til barnets beste

	▫ Dersom vi lurer på om et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen, iverksetter vi observasjon og aktivitetsplikten, i samarbeid med foreldrene ▫ Ved observasjon, og å være lyttende til foreldrene får vi innblikk om barnet trives eller mistrives i barnehagen ▫ Vi gjennomfører oppstarts samtaler, og foreldresamtaler, både når foreldrene ber om det og når barnehagen ønsker det. ▫ Vi samarbeider med foreldrene gjennom SU/FAU
Barnets beste	
I vår barnehage iverksetter vi kunnskapsbaserte tiltak, og har en praksis som bidrar til at barnet med sin familie får rett hjelp til rett tid	▫ Vi observerer og kartlegger ▫ Vi setter i verk tiltak ▫ Vi samarbeider godt med alle hjelpeinstanser ▫ Dersom vi har mistanke om at et barn strever eller har utfordringer i barnehagehverdagen, bruker vi kartleggingsskjemaer for å danne oss et bedre bilde ▫ I samarbeid med hjelpeinstansene og foreldrene, iverksetter vi tiltak tilpasset barnet
I vår barnehage har vi et anerkjennende og aktivt foreldresamarbeid, slik at samtykke innhentes tidligst mulig for å etablere et godt samarbeid med ulike tjenester - til barnets beste	▫ I vår barnehage ønsker vi en tett og god dialog med alle foreldre gjennom daglig kontakt med foreldrene.

7 Bærekraft, mat og helse = livsmestring

Livsmestring handler om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Barna skal få øve på å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Dette starter vi å øve på i tidlige alder, og det henger i tillegg tett sammen med arbeidet for inkluderende, trygt og godt barnehagemiljø. I barnehagen jobber vi på flere felt innenfor bærekraftig utvikling som påvirker hverandre og som er faktorer som påvirker barnas evne til å mestre livet sitt.

Rammeplanen sier at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Det skal også skapes en økonomisk bevissthet rundt forbruket vårt og fordeling av ressurser i samfunnet. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Det legges til rette slik at barna kan lære gode holdninger, verdier og vaner som er i tråd med bærekraftig utvikling og livsmestring. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Vår barnehage følger [Helsedirektoratets anbefalinger om mat og måltider i barnehagen](#).

I vår barnehage har vi fokus på bærekraft, mat og helse i et livsmestringsperspektiv	
Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det i vår barnehage
I vår barnehage skal vi bidra til at barna blir kjent med seg selv, kroppen sin og utvikle bevissthet om egne og andres grenser	▫ Barna bestemmer over sin egen kropp ▫ Vi har kropp som tema underveis i året. ▫ Språkopplæring om kropp ▫ Bli kjent med seg selv, sine følelser og reaksjoner ▫ Hvem er jeg? Familie ▫ Sette grenser for hva man skal oppleve fra andre
I vår barnehage har vi en bærekraftig og miljøvennlig praksis som etablerer gode vaner for barna	▫ Vi kildesorterer plast, papir, glass og metall ▫ Vekstkasser ▫ Vi jobber for å minske matsvinnet ▫ Vi har miljøsamlinger på våren ▫ Vi benytter en del gjenbruksmateriale og verdiløst materiale
I vår barnehage legger vi til rette for helsefremmende aktiviteter, psykisk og fysisk	▫ Vi går på turer ▫ Vi leker mye ute ▫ Førskolebarna går på vanntilvenningskurs ▫ Vi har sang og bevegelselek inne og ute, som "Bli med dansen, "Røris" og yoga
I vår barnehage har vi måltider som fremmer helse, mat- og måltidsglede, gode samtaler og fellesskapsfølelse hos barna	▫ Vi henter inspirasjon fra Matjungelen ▫ Har fokus på å spise godt og sunt ▫ Vi informerer om hva som serveres av varmmat gjennom månedsbrev og bilder.

	▫ Til lunsj smører barna maten sin selv▫ Alle barna spiser sammen - fellesskapsfølelse▫ Vi jobber for at måltidene skal gi barna en positiv opplevelse▫ Snakke med barna om forskjell på å spise og ha et måltid

Kildehenvisning

[Lov om barnehager](#)

[Rammeplanen for barnehager \(2017\)](#)

[Kommunedelplan Oppvekst – Fredrikstad kommune 2021-2032](#)

[Plan for kvalitet i barnehagen 2023-2027](#)

[Helsedirektoratet](#)

Boken: *Den autoritative voksenrollen i barnehage og skole* (2022) av Pål Roland

Programmet «Være sammen»: Pål Roland/Ingunn Størksen «Alle barn på jorden har den samme rett!» 2 utgave, 1 opplag 2012

Vedlegg: Årshjul - Hva skjer barnehageåret 2025/2026

August	01.08.25	Nytt barnehageår Oppstart og tilvenning av nye barn Oppstartsamtaler
	22.08.25	Vi starter opp med svømming/vanntilvenning i Kongstenhallen for førskolebarna Vi tar portrettbilder av alle barna Planleggingsdager 13-15 – barnehagen stengt
September	17.09.25	Oppstartsamtaler Foreldremøte kl. 18-20 Brannvernuke 38/39
Oktober	10.10.25 15.10.25 24.10.25 31.10.25	Vi markerer verdensdagen for psykisk helse SU/FAU-møte FN-dagen 24/10 med foreldre kl. 14.30-16.00 Halloweenfeiring
november	13.11.25 18.11.25 20.11.25	Mødrekveld Planleggingsdag -barnehagen stengt Julegrantenning på torvet for førskolebarna
Desember	01.12.25 05.12.25 10.12.25 11.12.25 12.12.25 16.12.25	Julegrantenning med foreldre kl. 08.00 Julelunsj for barna på Plankebærer'n og Saga Julelunsj for barna på Fyrhuset Julelunsj for barna på Flisa Luciamarkering med foreldre Nissefest Uke 52 – skoleferie. Barnehagen åpen 22/12,23/12 og 29/12 og 30/12 Barnehagen stengt: 24/12,25/12,26/12,31/12
Januar	02.01.26 15.01.26- 31.01.26 Uke 5	Planleggingsdag – barnehagen stengt Foreldreundersøkelsen 2026 foreldresamtaler

Februar	Uke 6	foreldresamtaler
	06.02.26	samefolkets dag
	13.02.26	Karnevalsfeiring
	16.02.26	Ramadan starter
Mars	10.03.26	Barnehagedagen 2025 – temaet er inkludering og felleskap – rom for alle
	Uke 13	Påskefrokost med foreldre
	18.03.26	barnehagen stenger kl. 12.00
	20/21.03.26	barnehagen stengt
	Uke 12	Ramadan er ferdig
April	19.03.26	Eid al-Fitr
	Påske	Skoleferie 30.03.-07.04.26
	14.04.26	Foreldremøte
	21.04.26	Fotografering av barna
Mai	01.05.26	Offentlig høytidsdag
	14.05.26	Kristi Himmelfartsdag
	15.05.26	Vi feirer nasjonaldagen i barnehagen med foreldre og søsken. Invitasjon kommer.
	17.05.26	Grunnlovsdag
	24.05.26	1. pinsedag
	25.05.26	2.pinsedag
Juni	02.06.26	Foreldremøte for nye foreldre
	04.06.26	Sommerfest med foreldre
juli		Barnehagen sommerstengt uke 28,29 og 30.